

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/190/2017
Identifikačné číslo spisu:	6109228290
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6109228290.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu SAD Banská Bystrica, a.s., so sídlom v Banskej Bystrici, Partizánska cesta 97, IČO: 36 052 205, zastúpeného JUDr. Branislavom Jurgom, advokátom so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 6, o zaplatenie 1 759 538,94 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 214/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. decembra 2016, sp. zn. 15 Co 349/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 7. decembra 2016, sp. zn. 15 Co 349/2015 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 12. februára 2015 č. k. 13 C 214/2009-740, ktorým súd prvej inštancie žalobu o náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi orgánom verejnej moci - Banskobystrickým samosprávnym krajom (príslušný dráhový správny úrad) nesprávnym úradným postupom v konaní o vydanie povolenia na prevádzkovanie trolejbusovej mestskej dráhy v Banskej Bystrici a udelenia licencie na prevádzkovanie dopravy na trolejbusovej mestskej dráhe v Banskej Bystrici zamietol s odôvodnením, že vzhľadom na doteraz zistené skutočnosti odvolací súd nemá preukázanú príčinnú súvislosť medzi možnou škodou a nesprávnym úradným postupom správneho orgánu. O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Príčinná súvislosť je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii nesprávneho úradného postupu nevznikla. V danom prípade k zmenšeniu majetku žalobcu podľa súdov nižšej inštancie nedošlo vplyvom nesprávneho úradného postupu dráhového správneho úradu. Žalobca sa domáhal náhrady škody, ktorá mala spočívať v nákladoch ním vynaložených na udržanie dráhy v prevádzkyschopnom stave. Uvedené náklady však podľa súdov nižšej inštancie nepredstavujú jeho majetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom dráhového správneho úradu, ale predstavujú povinnosti vyplývajúce pre vlastníka dráhy z §

16 a § 17 zákona č. 164/1996
Z. z. o dráhach, ďalej len „zákon o dráhach“.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorá mala spočívať v arbitrárnosti rozsudku odvolacieho súdu, a tým, že rozhodnutie spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci, ktorého prípustnosť odvodil podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Dovolateľ tvrdil, že mu v súvislosti s podanou žiadosťou o vydanie povolenia na prevádzkovanie dráhy vznikli aj iné náklady, ktoré boli odlišné od nákladov vynakladaných vlastníkom trolejbusovej dráhy (§ 16 a § 17 zákona o dráhach). Poukázal na § 35 ods. 2 písm. e/ zákona o dráhach, podľa ktorého právnická osoba žiadosť o vydanie povolenia na prevádzkovanie dráhy doloží dokladom preukazujúcim technickú spôsobilosť dráhy na jej prevádzkovanie. Žiadateľ teda musí znášať náklady na zabezpečenie zákonného stavu, ktorý predpokladá vydanie povolenia na prevádzkovanie dráhy počas celého (aj nezákonne dlho trvajúceho) správneho konania /s poukazom na § 46 Správneho poriadku/, napriek tomu, že žiadateľ predpokladá len zákonnú dobu trvania správneho konania - 60 dní (§ 36 ods. 2 zákona o dráhach). Podľa dovolateľa sa jednalo o nesprávne právne posúdenie veci, ak po uplynutí zákonnej lehoty na rozhodnutie, t. j. počas nesprávneho úradného postupu dráhového správneho orgánu vzniknuté náklady navyše oproti dovtedy vzniknutým nákladom účastníka konania, nemôžu byť škodou spôsobenou nesprávnym úradným postupom.

3. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolateľ je podľa § 16 ods. 1 zákona o dráhach povinný udržiavať dráhu tak, aby bola prevádzkyschopná, a teda by náklady vynakladal bez ohľadu na to, či by bol žiadateľom o povolenie na prevádzkovanie dráhy. Dovolateľ účelovo stotožňuje náklady, ktoré by bol povinný vynaložiť na splnenie zákonnej povinnosti so škodou, ktorá mu údajne vznikla z dôvodu nedodržania lehôt správnym orgánom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné pre procesnú neprípustnosť odmietnuť.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymedzené v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo.

11. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd konštatuje, že dovolaním napádaný rozsudok odvolacieho súdu uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne závery vysvetlené v odôvodnení rozsudku. Jeho odôvodnenie spĺňa kritéria podľa § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP.

12. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

13. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom tvrdenou vadou zmätočnosti vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 CSP ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP ods. 2 CSP).

16. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/) alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/).

17. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní

vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

18. V súvislosti s dovolateľom uvedeným predpokladom prípustnosti dovolania podľa

§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd konštatuje, že v preskúvanom prípade sa odvolací súd nijako neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá predpokladá pre založenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci kumulatívne splnenie troch podmienok, a to a/ nesprávny úradný postup (ktorého všeobecnú definíciu obsahujú rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 60/2003, 4 Cdo 24/2004, na ktoré poukázal dovolateľ), b/ vznik škody, c/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Keďže na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemali súdy za preukázanú príčinnú súvislosť medzi možnou škodou a nesprávnym úradným postupom správneho orgánu, ku kumulatívne splneniu vyššie uvedených troch podmienok nedošlo, v dôsledku čoho súd žalobu zamietol. Dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a teda nie je oprávnený posudzovať konkrétne skutkové otázky. V súvislosti s dovolateľom uvedeným druhým predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tvrdenia dovolateľa o vzniku nákladov súvisiacich s jeho postavením žiadateľa o vydanie povolenia na prevádzkovanie dráhy, ktoré bol nútený vynakladať po uplynutí zákonnej doby trvania správneho konania možno rovnako pokladať za konkrétne skutkové otázky, ktoré dovolací súd nie je oprávnený s poukazom na citovaný § 442 CSP posudzovať.

19. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 CSP.

20. Na základe vyššie uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP prípustné. Ich súčasné použitie sa navyše obsahovo vylučuje. Najvyšší súd preto jeho dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

21. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.